

Posudek oponenta magisterské práce

Název magisterské práce: **Ambice rodičů a jejich sportujících dětí**

Jméno diplomantky: **Bc. Zuzana Krupičková**

Základní informace o práci

Předložená magisterská práce čítá celkem 66 stran, z toho je 63 stran textu a 3 strany literatury, autorka pak čísluje stran pouze 60, přičemž nezvykle začíná stranou 1 reálně však stranou 7). Výsledky kontroly systémem Turnitin neukazují na možné plagiátorství, míra podobnosti je u prakticky všech položek pod 1 % (v jednom případě je to více než 1 % a méně než 2 %).

Obecná charakteristika práce

Předložená magisterská práce se dle autorky věnuje vlivům, které vedou mladou populaci ke sportování. Práce je empirického charakteru, kdy se autorka snažila o smíšený výzkum, konkrétně použila dotazník a rozhovor (více viz v pasáži Metodika).

V Úvodu autorka nastiňuje pozadí výběru tématu, nicméně Úvod v tomto podání vypadá místy spíše jako Abstrakt. Autorka používá minulý čas a již v prvních větách sděluje „... zabývali jsme se problematikou ...“, „... měli jsme ambici přispět ...“ atd. V Úvodu se sděluje, o čem práce BUDE a proč, na závěr je vhodné vymezit cíle. Posledně zmiňovanou skutečnost autorka činí, nicméně se tento cíl nijak neshoduje s cíli v Abstraktu či Metodice. Dochází zde tedy k nejednotnosti či neobratné formulaci cílů.

V teoretické části se autorka věnuje především vztahu dětí ke sportu a vlivu rodičů na totéž. Teoretická část se vyznačuje logickou a ucelenou strukturou, kapitoly jsou řazeny vhodně, nejsou však vždy vhodně formulovány. Například kapitola 2.3.4 Problematika rodičovství ve sportovních aktivitách se netýká komplexně dané problematiky, resp. touto problematikou se zabývají i předchozí 3 podkapitoly. Je možné, že autorka mířila spíše na problémy než na problematiku, jazyková stránka však bude předmětem samostatného hodnocení).

Teoretická část má potenciál vytvořit vhodné zázemí části praktické, bohužel zůstává u potenciálu. Tato část práce čítá celkem 12 stran, což je na magisterskou práci stěží dostatečné, resp. na tomto rozsahu nelze vytvořit dostatečné teoretické zázemí jakémukoliv jevu. Dalším problematickým bodem teoretické části je strohost a kusost podkapitol, například ontogeneze šla jistě popsat komplexněji.

V teoretické části se vyskytují i sporná místa z hlediska odbornosti, například autorka ne zcela vhodně směšuje bio-psycho-sociální pojetí ontogeneze s pouze sociálním pohledem, resp. od předškolního věku po adolescenci používá komplexní pohled, období dospělosti však

definuje pouze ze sociálního hlediska, navíc jej ohraničuje 30 lety věku. Co nastává poté, stáří? V této kapitole autorka rovněž uvádí rozhodná tvrzení (dívky vynikají v ladhých pohybech ...), nicméně prakticky nikde neporovnává více zdrojů. To vynikne především u tvrzení jako např. „U dívek se motivace ke sportování objevuje kvůli budování a formování svalnaté postavy“. Opravdu se autorka domnívá, že dívky sportují pro budování svalnaté postavy? Pokud je věta míněna opačně, je nejasně formulována. Dále autorka uvádí, že pokud jedinec sportuje i předtím, pak je v adolescenci velká pravděpodobnost, že u sportu zůstane. Jednak v tomto věku dochází k nejvyšší míře opouštění sportu mládeží, za druhé autorka na jiném místě své práce píše pravý opak (takže si protiřečí).

Cíle, úkoly, otázky, hypotézy a výzkumný soubor

Cíle práce nejsou formulovány jasně a přehledně, resp. pokud by se autorka omezila na Abstrakt a Metodiku práce, pak by byly cíle v zásadě v pořádku (i když i zde není šťastné formulovat cíl následovně: „Dále se zaměříme na ctižádost ...“; v této formulaci vyznívá cíl jako úkol, ty pak v práci zcela chybí). Na jiných místech práce však autorka pracuje s dalšími, v metodice nesdělenými cíli, na konci Úvodu chce zjišťovat, kdy se sportovci začali specializovat na svůj sport, v kapitole 4.6 pak autorka chce zjišťovat, zda tělesná výška rodičů ovlivňuje sportovní kariéru jejich dětí atp.

Výzkumné otázky (celkem 3) jsou položeny formulačně vhodně a vztahují se k jádru práce, hodnotím je tedy pozitivně.

Hypotézy autorka neformulovala. Formulace hypotéz není v závěrečné práci povinnost, nicméně v případě použití dotazníku a následného statistického zpracování dat je vhodné o nich uvažovat.

Zásadní nedostatky spatřuji v kapitole věnované výzkumnému souboru. Pominu skutečnost, že autorka sbírala data pouze od 11 osob. Uznávám, že 11 rozhovorů představuje velký kus práce, nicméně dělat popisnou statistiku na 11 dotaznících a vyjadřovat ji procenty je opravdu neúčelné (více viz Výsledky). Zde se nabízí možnost širšího dotazníkového šetření a následných dokreslujících a prohlubujících rozhovorů, zcela však respektuji autorský design práce. Hlavní problém představují následující skutečnosti: nikde není uveden způsob výběru respondentů (nelze tak určit zobecnitelnost a interpretovatelnost výsledků), v souboru je 8 mužů a 3 ženy (nelze tedy vůbec zobecňovat poznatky o ženách), všichni dotazovaní jsou aktivními dospělými sportovci, z toho je dokonce 5 profesionálů (pokud se autorka chce věnovat vlivu rodičů na sportování jejich dětí, neměla by tam mít i ty, co sportu zanechali či do něj nevstoupili?).

Metodika

Pozitivně hodnotím záměr autorky použít smíšený výzkum, lze tak do problematiky proniknout poměrně hluboko. Pasáž věnovaná metodice by však zasluhovala mnohem detailnější zpracování, v zásadě se v ní dozvídáme pouze to, že provedení jednotlivých

rozhovorů trvalo cca 30 minut, jaké byly otázky v daných rozhovorech a na co se zaměřoval dotazník. Nejsou sděleny konstrukty dotazníku, okolnosti rozhovorů, popis kvalitativní metody (autorka uvádí, že se postupně dostávali k dalším skutečnostem, jednalo se tedy o zakotvenou teorii či podobnou metodu?) atd. Většinu stránky věnované výzkumným metodám tvoří textový (v bloku) přehled otázek rozhovoru a dotazníku. To je navíc velice nepřehledné a nabízelo se uvést tyto části jako přílohy.

Výsledky

Autorka uvádí celkem 3 typy výsledků, a to shrnutí životní cesty dotazovaných sportovců formou textu, graficky zpracované údaje od sportovců a korelační matici údajů od sportovců a jejich rodičů.

Cenné pasáže se skýtají především v prvním ze zmiňovaných typů výsledků, kdy autorka do hloubky analyzuje každého z respondentů. Zde je opravdu jasně patrný kvalitativní přístup ve formě kazuistiky.

Kvality prvního z typů výsledků však nedosahuje druhý z nich, graficky zpracované údaje od sportovců. Jak již bylo výše uvedeno, dělat popisnou statistiku na 11 respondentech a vyjadřovat ji v procentech nemá valného významu, pokud např. 35 % ze souboru dělá nebo nedělá něco, jsou to pořád 4 lidé. Dále v této pasáži autorka zjišťuje některé konstrukty pouze jednou otázkou, výsledky tedy nelze verifikovat (např. styl výchovy rodičů).

Korelační matice pak přináší zajímavé i cenné údaje, je však otázkou, co autorka rozumí pod pojmem korelace. V úvodu této pasáže to sice správně vymezuje a posléze i uvádí, co je silným vztahem, pak ale píše, že našla pouze 8 přímých a 8 nepřímých korelací. Korelací našla mnohem více, zde patrně mínila pouze „silné“ korelace. Se závěry z korelace plynoucími lze souhlasit a je to cenná pasáž, je však nutno ji vnímat jako kazuistickou, a to z důvodu způsobu výběru výzkumného vzorku, parametrů tohoto vzorku i jeho rozsahu.

Limity a silné stránky

Tuto část práce autorka vůbec neuvádí, což je škoda, protože její práce má své silné stránky i limity. Uvést limit práce neznamena, že je práce v nějakém ohledu špatná, je to vymezení její použitelnosti a vypovídací schopnosti v konkrétních ohledech.

Diskuse a závěr

Diskuse je svým rozsahem, zaměřením i provedením vhodná a odpovídá potřebám práce. V Závěru autorka shrnuje svá zjištění, a to srozumitelně a ve vhodné formě. Kladně hodnotím, že autorka omezuje svá konstatování na šetřenou populaci.

Formální úprava, jazyková úroveň, zdroje

Tento aspekt práce je opět jedním z neuralgických bodů. Práce, i přesto, že je viditelně psána se snahou o používání správného jazyka na vysoké úrovni, je zatížena nezměrným množstvím chyb. Jsou jich opravdu stovky, a to v mnoha jazykových ohledech, v gramatice, stylistice, nespisovných či neodborných výrazech atp. Chyby se objevují v textu i v názvech (např. graf 1 – specializace) či skloňování jmen (Sekot) atd. Časté jsou neshody podmětu s přísudkem (sportovci jsou ovlivňováni), věty bez sloves, nelogismy (výzva na sport). Jen v teoretické části lze jazykové chyby počítat na vyšší desítky.

Formátování práce je pak ale v pořádku.

Jako částečně problematickou vnímám i literaturu, v uvádění zdrojů jsou opět jazykové chyby (práce s tečkou a mezerou), nedostatky se objevují i v práci s normou. Objem zdrojů je na spodní hranici nároků na magisterskou práci, lze jej však ještě považovat za adekvátní. Charakter zdrojů je v pořádku (tematicky i daty).

V rámci obhajoby bych uvítal autorčino vyjádření k následujícím otázkám:

- 1) Jakým způsobem jste do své analýzy vybírala jednotlivé aktéry ve sportu?
- 2) Které skutečnosti vyplynuly jako aditivní z provedených rozhovorů?
- 3) Ptali jste se rodičů, zda je pro ně důležité, aby jejich dítě rozvíjelo pohybové schopnosti a vyzkoušelo si více sportů? Uvádíte to v Abstraktu, ale nemohu o tom najít žádnou zmínku v dotazníku pro rodiče.

Závěrečné hodnocení

Předložená magisterská práce je původní a její záměr hodnotím jako velmi přínosný. I přes zjevnou snahu je však práce zatížena množstvím nedostatků, a to ve vícero ohledech. Z toho důvodu a s odkazem na výše uvedené nedoporučuji předloženou magisterskou práci k obhajobě.

V Praze dne 30. 12. 2021

PhDr. Kamil Kotlík, Ph.D.

Adresa autora posudku: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu, José Martího 31, 162 52 Praha 6 - Veleslavín, tel. +420220172350, e-mail: kotlik@ftvs.cuni.cz